

VEJEN MINIBY ER NU EN REALITET

VEJEN: På en velbesøgt generalforsamling blev foreningen Vejen Miniby stiftet med et foreløbigt medlemstal på 30.

Målet er at bygge en kopi af Vejen By i skala et til ti i dets første store blomstringsperiode fra 1900 til omkring 1930.

Tanken er at begynde midt i byen med et nu forsvundet kvarter omkring gaderne Jernbanegade, Nørregade, Skovvej.

På mødet blev der valgt en bestyrelse, som allerede er trukket i arbejdstøjet.

Før arbejdet med byggeriet kan begynde, skal der skaffes lokaler.

Alle huse koster penge, og så minihuse, så en af bestyrelsen vigtigste opgaver bliver at skaffe støttemedlemmer.

Både private og erhvervs-livet kan blive støttemedlemmer. Man kan blive medlem eller støttemedlem ved at henvende sig til formand Edvard Berg, 7536 1400.

Afslag til Vejen Miniby

VEJEN: Den nystiftede forening Vejen Miniby har bedt kommunen om et årligt tilskud på cirka 50.000 kroner til husleje, el, vand og varme. Foreningen kan få lokaler på Engvej.

- Ideen med at bygge en miniby er fin, men vi må desværre sige nej. Vi har ingen penge i budgettet til den slags huslejestøtte, beklager børne- og kulturudvalgsformand Bent Jørgensen (V).

Vejen Miniby kan søge lokaletilskud gennem folkeoplysningsudvalget, men et ja herfra kræver, at nogle af medlemmerne er under 25 år.

lej

MINIBY KIGGER PÅ LOKALER

VEJEN: Arbejdet i Vejen Miniby venter endnu på opstarten.

Formanden, Edvard Berg, leder efter egnede lokaler til en overkommelig leje. Foreningen har ikke andre midler end de indkomne kontingenter.

Så snart lokalerne er til rådighed, vil byggeriet af miniby-
en kunne begynde, da en sponsor har tilbudt at levere sokler til husene. Desuden er der købt en keramikovn. -ltz

10-6-2004

OPGAVE: Snedker Niels Vilrik er næsten færdig med et hjemmelavet teglværk. Det skal han og de øvrige medlemmer af foreningen Vejen Miniby bruge, når de skal fremstille mursten og tagsten i tegl.

Af **Lena Juul**,
tlf. 7211 4263, lju@jv.dk

BÆKKE: En gammel sprøjte til kit bliver bygget om til en væsentlig del af et teglværk. I fremtiden bliver det små mursten og tagsten, den skal spytte ud.

Forvandlingen er sket på snedker Niels Vilriks værksted i Bække.

Teglværket skal bruges af foreningen Vejen Miniby.

– Det har været en stor opgave at bygge teglværket. Jeg har i hvert fald arbejdet på det et par måneder, men jeg elsker sådan nogle udfordringer, fortæller Niels Vilrik.

I 1948 kom han i lære, blev snedker og har med egne ord været træmand lige siden. Han stammer fra Kragelund ved Silkeborg, men har boet i Bække siden 1970.

– Jeg har altid fået mange ideer. De har resulteret i mange sjove ting på de forskellige arbejdspladser, jeg har haft. Jeg har næsten arbejdet inden for alle grene af træ, siger opfinderen.

I dag er han 69 år og pensionist.

Formanden for Vejen Miniby, Edvard Berg, kom med en tegning af teglværket, inden seniorsnedkeren gik i gang.

Flere forsøg

I spidsen af kitsprøjen har Vilrik monteret en spids i aluminium. Spidsen kan skiftes ud, alt efter om det er mursten eller tagsten, der skal fremstilles.

Under spidsens hul løber et lille transportbånd, så mursten og tagsten kan komme ud i lange rækker.

– Det er ikke helt så simpelt, som det ser ud. Får jeg en idé, der kan løse et problem, så må jeg tit ændre på resten af konstruktionen for at få løsningen til at passe ind. Det er langt fra det første teglværk, jeg er i gang med.

Niels Vilrik fra Bække er næsten færdig med det teglværk, som medlemmerne af Vejen Miniby skal bruge til at fremstille mursten og tagsten i tegl. I baggrunden ses Louis Timmermann.

FOTO: HELMUTH CHRISTENSEN

Tingene er ændret flere gange, og på gulvet i værkstedet ligger kasseret træ fra de tidligere modeller.

– Man skal ikke gå og tænke på at finde nye løsninger hele tiden, så bliver man skør i hovedet. Man skal holde pause ind imellem.

Teglværket er næsten færdigt. Han mangler kun at få sat et par skinner op, så stene ikke løber af transportbåndet.

Herligt værksted

– Det er helt spændende at rode med sådan noget. Det kræver også en vis præcision. Tingene skal fremstilles i størrelsesforhold en til ti. Jeg har prøvet at lave en

form til mursten, men den er lidt for stor, så det kan være, at den bliver til munkesten i stedet.

Formen til tagstenene er mere kompliceret, og den er der brugt computer til.

Niels Vilrik har et herligt værksted og to gode kælderum, hvor han kan arbejde.

– Det er rart nok at gå og her og hygge sig. Tiden går så godt. Jeg er ikke helt ung længere, men jeg kunne ikke undvære mit værksted.

Også maler

Får du besøg i værkstedet?

– Nej, jeg går her bare selv. Får jeg brug for en hjælpende hånd, så spørger jeg min kone, Anne.

Niels Vilrik har masser af træ og mange maskiner på værkstedet.

– Maskinerne er købt til hobbybrug. I mange år underviste jeg i billedskæring i aftenskolen, og det kræver, at du har et ordentligt værksted.

I kælderen afslører en af hans øvrige hobbyer sig. På væggen hænger malerier. Her er blandt andet et lille, pænt et med graner.

– *Er det et motiv, du har fundet på Bække-kanten?*

– Nej, det er fri fantasi.

Men tilbage til arbejdet i Vejen Miniby-regi.

Niels Vilrik har allerede en ny udfordring at kaste sig over.

Vejen Minibys medlemmer venter på lokale

VEJEN: Tilsyneladende sker der ikke noget omkring Vejen Miniby, men det er også kun tilsyneladende. For den energiske formand, Edvard Berg, arbejder intenst på at finde egnede lokaler til en

overkommelig leje, da foreningen ikke har andre midler end de indkomne kontingenter. Og så længe der ikke er lokaler til rådighed, kan man ikke begynde fremstilling af modelhuse. Men så snart lokalerne er der, kan medlemmerne teoretisk begynde byggeriet, idet en sponsor har tilbudt at levere sokler til husene. Desuden har man købt en keramikovn og fået foræret nogle sprøjter til fremstilling af mursten og teglsten på det kommende teglværk, så der behøver ikke gå lang tid, inden man kan begynde. Men medlemmerne må væbne sig med tålmodighed, indtil et lokale er til rådighed. Så får alle besked.

Lokale-aftale i støbe-skeen

VEJEN: Der sker hele tiden noget i foreningen Vejen Miniby. For øjeblikket er besty-

relsen i færd med at få aftalen om lokaler på plads. Så snart det er i orden, vil alle medlemmer bliver inviteret til et »stormøde«, hvor der skal findes deltagere til de planlagte udvalg. Indtil da kan alle, der har adgang til en computer, læse om minibyen på adressen: <http://vejen.bynet.dk/forening/miniby>.

Miniby-møde i morgen

VEJEN: Nu er det ved at være så vidt for foreningen Vejen Miniby, der har fået lokaler stillet til rådighed ved kommunen i det tidligere Billigland. I morgen afholdes det længe ventede stormøde, hvor forskellige udvalg skal nedsættes og siden tage sig af indsamling af historiske fakta, billeder, tegninger og sponsorkroner.

Mødet starter klokken 9.00, og ikke-medlemmer, der har lyst til at give en hånd med, er hjerteligt velkomne - men da foreningen ikke råder over stole, skal man selv medbringe noget at sidde på. *Map*

FORENING ER I FULD GANG

VEJEN: Selv om det er ferietid, sker der alligevel noget i foreningen Vejen Miniby.

- Niels Vilrik er godt på vej med teglværket, og vores formand, Edvard Berg, arbejder på at finde lokaler, fortæller Louis Timmermann fra bestyrelsen.

Den nye forening har ingen formue og får kun indtægter i form af kontingenter, så den er meget glad for de gamle maskiner, den har fået foræret. Dem kan kreative medlemmer som Niels Vilrik bygge om.

- Vi var nødt til at købe en keramikovn, så vi kan brænde murstenene og tagstenene i tegl. Ovnene kunne vi ikke få gratis. Til gengæld slap vi for transportudgifter. Vi har et medlem, der er gammel vognmand. Han kunne låne en bil med løftelad, så det var en smal sag at få ovnen hentet. Han har også gara-

geplads til at have den stående, uddyber Louis Timmermann.

Råd fra Kolding

Foreningen Vejen Miniby tæller godt 30 medlemmer, blandt dem ikke så få håndværkere.

- Også kvinder interesserer sig for sagen. De vil grave i historien. Nogle huse går flere hundred år tilbage. Når vi ved noget om husene og deres beboere, bliver det ekstra spændende, påpeger bestyrelsesmedlemmet.

Den nystiftede forening får god hjælp fra de mere erfarne miniby-byggere i Kolding.

- Vi har blandt andet lånt tagsten og teglsten hos dem. De har arbejdet i otte til ti år. Vi får mange tip og ideer fra dem, og det er vi glade for, understreger Timmermann.

Godt varsel for minibyen

VEJEN: Vejen Miniby holdt medlemsmøde i de nye lokaler i Billingland, som kommunen har stillet til rådighed. Formanden, Edvard Berg, bød velkommen til de 25 medlemmer, der var mødt op, og han udtrykte stor glæde over, at kommunen havde udvist så meget velvilje, og han håbede på, at foreningen ville nyde godt af dette. Han var også meget glad for den gode pressedækning, man hidtil havde fået.

Efter medlemmerne havde besigtiget lokalerne - der af alle blev rost som de ideelle til fremstilling af modelhuse - gik de straks i gang med oprydning og omrokering.

En del af medlemmerne var så ivrige, at de først stoppede klokken 17.00. Et godt varsel for videre arbejde.

Der blev nedsat ti arbejdsgrupper, hvoraf tre til fire grupper allerede er i fuld gang, og resten kommer lidt efter lidt.

Et kæmpe arbejde at bygge en miniby

PERFEKTIONISTISKE

PENSIONISTER: De tålmodige folk bag Vejen Miniby er nu begyndt at brænde mursten til husene, der bliver til en model af Vejen, som her så ud for 50-100 år siden.

Af **Kim Jensen,**

tlf. 7211 4252, kje@jv.dk

VEJEN: Foreningen Vejen Miniby har store planer for små huse på deres værksted i Billingland. Planen er at bygge en model af Vejen, som byen så ud fra 1900 og frem til 1930-1940'erne.

Værkstedet er efterhånden indrettet til håndværksarbejde i miniformat, og kasserer Alf Hyldig viser beredvilligt frem blandt papirmodeller og minimursten.

Lange udsigter

– Folk er velkomne til at komme og besøge os. Vi arbejder om formiddagen på alle hverdage, siger han.

– Men hvis man vil se noget stillet op i et landskab, så snakker vi måske om ti år.

Der er så lange udsigter, for man kan spadserere rundt og føle på en 1:10 model af stationsbygningen og Jernbanegade, fordi intet er overladt til tilfældighederne. Alt skal gøres præcist og med sans for historisk akkurate. – Vi skal have det, præcis som det har været. Det skal være så rigtigt som muligt, så vi ved, det er lavet rigtigt. Det skal være naturtro for at vise eftertiden, hvordan byen så ud. De må gerne være museumsagtigt, siger Alf Hyldig.

Snedig snedker

På et af værkstederne arbejder Hans W. Pedersen med at lave døre og vinduer så nøjagtigt som muligt. Indtil videre er de mange fine karme dog kun brugt som øvelse. Det generer nu ikke den finger-nemme perfektionist.

– Vi har stresset i 40-50 år på arbejdsmarkedet. Nu laver vi en hel masse på en masse tid. Vi har ikke andet end tid, siger han.

Sammen med Alf Hyldig pusler han med løsninger på, hvordan man kan lave små

Tømrere, direktører og skoleinspektører går sammen om at bygge husene. I Vejen Miniby er der plads til de fleste. Og der er nok af erfarne håndværkere til at oplære nye medlemmer

FOTO: OLE JOERN

Vi skal have det, præcis som det har været. Det skal være så rigtigt som muligt, så vi ved, det er lavet rigtigt. Det skal være naturtro for at vise eftertiden, hvordan byen så ud. De må gerne være museumsagtigt.

*Alf Hyldig,
kasserer, Vejen Miniby*

buede vinduer eller vise, hvad der er inde i husene.

– Så sider han måske derhjemme og kommer i tanke om det. Det er meget imponerende og viser, at der faktisk ikke er noget, der ikke kan lade sig gøre, siger Alf Hyldig og viser et panoramavindue frem.

Også hygge

Ikke alt i foreningen går ud på millimeterpræcise gengivelser og korrekte størrelsesforhold.

Snakken om formiddagskaffen viser, at minibyen også er et socialt samlingssted for medlemmerne, der typisk har sagt farvel til arbejdsmarkedet.

– Det sociale fylder meget. Vi har et ejendommeligt form

for venskab, siger Alf Hyldig. Han understreger, at alle er velkomne til at komme forbi.

Mangler billeder

Selv hvis man ikke er interesseret i at hjælpe hver dag, kan man måske hjælpe med en

meget vigtig sag.

– Vi vil meget gerne låne gamle billeder af byens huse. Vi har mange af facaderne, men mangler især af baggårde og baghuse.

– Selv billeder, hvor man bare kan skimte noget i bag-

Når man skal lave mursten til huse i størrelsesforholdet 1:10, går der 1000 minimursten til en almindelig mursten.

grunden, er velkomne, siger han

Foreningen forsikrer endog, at man ikke skal mangle sit familie billede af et kært barn i mange år. De kan nemt tage en kopi, så man kan få billedet med hjem.